

**COFNODION CYFARFOD Y PWYLLGOR GONESTRWYDD YMCHWIL AGORED
A MOESG A GYNHALIWDYD AR 03 TACHWEDD 2020 DRWY GYNHADLEDD
FIDEO AM 10:00 AM**

Yn Bresennol: Yr Athro Kim Graham (Cadeirydd), Dr Rhian Deslandes, yr Athro William Evans, yr Athro Debbie Foster, yr Athro Kerry Hood, Dr Dawn Knight, Dr Michael Lewis, yr Athro Adrian Poch, y Barnwr Ray Singh, yr Athro Phil Stephens, Dr Jessica Steventon, yr Athro Andrew Westwell a Dr Chris Whitman.

Hefyd yn bresennol: Orosia Asby, Dr Karen Desborough, Dr Carina Fraser, Emma Gore, Kim Mears, Catrin Morgan, Sarah Phillips (am ran o'r cyfarfod), Chris Shaw ac Alison Tobin.

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan: Yr Athro Oliver Ottmann, yr Athro Ian Weeks, yr Athro Roger Whitaker a'r Athro Gillian Bristow.

141 CROESO A CHYFLWYNIADAU

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.

Croesawodd y Cadeirydd Dr Chris Whitman o ARCHI i'w gyfarfod cyntaf, fel cynrychiolydd ABCh newydd.

142 DATGANIAD BUDDIANNAU

Ni wnaed unrhyw ddatganiad buddiannau yn ystod y cyfarfod.

143 COFNODION

NODWYD Y CANLYNOL

Bod yr Athro Debbie Foster wedi codi ymholiadau gyda Chadeirydd ac Ysgrifennydd ORIEC ynghylch cofnodion 136.15-16. Mae'r ymholiadau wedi cael eu datrys ac ymatebwyd iddynt yn unol â hynny. Bydd Ysgrifennydd ORIEC, Chris Shaw, yn diweddarau'r ddogfen Cwestiynau Cyffredin sydd ar gael ar gyfer SRECs ar Microsoft Teams.

Cymeradwywyd Cofnodion (19/928) cyfarfod diwethaf y Pwyllgor yn amodol ar fân ddiwygiadau i eitemau cofnod 136.15-16 i roi mwy o eglurder.

144 MATERION YN CODI

Derbyniwyd a nodwyd papur 20/130, 'Materion yn Codi' yn amodol ar y mater ychwanegol canlynol:

NODWYD Y CANLYNOL

144.1 Bod adroddiad blynyddol JOMEK i fod i gael ei gyhoeddi yn ystod yr wythnosau nesaf;

- 144.2 Bod Cadeirydd ORIEC wedi anfon e-bost at Bennaeth Ysgolion i ailadrodd y gall ymchwil cyfranogwyr dynol barhau a bod cyfranogwyr sy'n teithio i fynychu prosiect ymchwil yn cael eu derbyn fel 'esgus rhesymol' i deithio;
- 144.3 Bod y cyngor uchod yn seiliedig ar drafodaethau a gynhaliwyd gyda Llywodraeth Cymru yn dilyn cyhoeddi'r cyfnod clo bach. Cadarnhaodd trafodaethau o'r fath nad oedd ots o ble'r oedd cyfranogwyr yn teithio (eu hardal) ac nad oedd unrhyw gyfyngiadau daearyddol i deithio pan fo'r teithio'n hanfodol ar gyfer gwaith;
- 144.4 Y dylai prosesau rheoli risg presennol y Brifysgol nodi unrhyw un sydd mewn perygl posibl o drosglwyddo COVID. Cyn belled â bod y prosesau presennol yn parhau i gael eu defnyddio ac yn gweithio'n effeithiol, nid oes rheswm dros newid y dull a'r cyngor presennol.

145 **DATGANIAD BLYNYDDOL 2019/20 AR ONESTRWYDD YMCHWIL**

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/131, 'Datganiad Blynyddol 2017/2018 ar Onestrwydd Ymchwil'.

NODWYD Y CANLYNOL

- 145.1 Bod y Datganiad Blynyddol eisoes wedi cael ei dderbyn a'i nodi gan y Bwrdd;
- 145.2 Ar ôl edrych ar y dull a gymerwyd ar draws dewisiad ar hap o sefydliadau Grŵp Russell, mae'n ymddangos bod dull cymysg o adrodd am achosion o gamymddwyn ymchwil myfyrwyr mewn Adroddiadau Blynyddol. Dim ond un weithdrefn camymddwyn ymchwil sydd gan rai Prifysgolion Grŵp Russell sy'n berthnasol i staff a myfyrwyr, gan ei gwneud yn haws adrodd. Mae gan rai eraill weithdrefnau ar wahân ar gyfer staff a myfyrwyr, fel Prifysgol Caerdydd, a dim ond rhai sy'n ymddangos fel petaent yn adrodd yn benodol ar achosion myfyrwyr;
- 145.3 Wrth baratoi'r Datganiad Blynyddol, roedd Swyddog Gonestrwydd a Llywodraethu Ymchwil y Brifysgol, Emma Gore, wedi cysylltu â REGIS i ganfod a ellid rhoi gwybod am sicrwydd ynghylch gweithdrefnau camymddwyn ymchwil myfyrwyr a niferoedd achosion. Yn dilyn trafodaethau o'r fath, penderfynwyd nad yw'r Brifysgol yn gallu darparu'r sicrwydd a'r adroddiad perthnasol ar niferoedd achosion myfyrwyr ar hyn o bryd a bod angen i REGIS adolygu dull y Brifysgol o ran camymddwyn ymchwil myfyrwyr yn erbyn gofynion y Concordat i Gefnogi Gonestrwydd Ymchwil a pholisi UKRI yn y maes hwn. Bydd REGIS yn gweithio tuag at ddarparu'r wybodaeth berthnasol am gamymddwyn ymchwil myfyrwyr mewn Datganiad Blynyddol yn y dyfodol;
- 145.4 Bod angen i'r Brifysgol gasglu, a gallu adrodd ar, achosion 'camymddwyn ymchwil' gan fyfyrwyr yn benodol (yn hytrach nag ar gamymddwyn nad yw'n ymwneud â gweithgarwch ymchwil, megis camymddwyn mewn arholiadau/asesu);

- 145.5 Bod UKRIO i fod i gyhoeddi fersiwn newydd o'i weithdrefnau camymddwyn ymchwil enghreifftiol ar gyfer ei sefydliadau sy'n aelodau. Gobeithir y bydd y gweithdrefnau enghreifftiol yn ychwanegu mwy o eglurder o ran yr hyn a ddisgwylir gan Brifysgolion;
- 145.6 Bod honiadau o gamymddwyn ymchwil yn erbyn myfyrwyr PGR yn cael eu trin ar hyn o bryd yn unol â'r gweithdrefnau myfyrwyr perthnasol, ac nid yn unol â Gweithdrefn Camymddwyn Ymchwil Academaidd y Brifysgol.

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

- 145.7 Bod y Datganiad Blynyddol hwnnw'n cael ei gymeradwyo gan ORIEC a'i gymeradwyo i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu, y Pwyllgor Archwilio, Archwilio a Risg a'r Cyngor;
- 145.8 Bod y dull a ddefnyddir ar draws Grŵp Russell i ymchwilio i honiadau o gamymddwyn ymchwil yn erbyn myfyrwyr yn cael ei archwilio ymhellach, yn benodol a yw un weithdrefn sefydliadol neu weithdrefnau ar wahân ar gyfer staff a myfyrwyr yn cael ei ffafrio ar draws y Grŵp;
- 145.9 Bod Cadeirydd ORIEC ar gael yn y Senedd i gefnogi ac i ateb cwestiynau ar y Datganiad Blynyddol.

146 GWEITHDREFN MOESEG YMCHWIL

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/132, 'Gweithdrefnau Moeseg Ymchwil'.

NODWYD Y CANLYNOL

- 146.1 Mae'r Atodiad 1 hwnnw i'r papur yn cynnwys nifer o faterion sy'n codi i'r Pwyllgor eu nodi, gan gynnwys nodyn atgoffa bod y Pwyllgor, ym mis Awst 2020, wedi cymeradwyo categorïau diwygio nad ydynt yn sylweddol a rhai sylweddol yn electronig;
- 146.2 Mae'r RIGE hwnnw'n aros am ddau Adroddiad Blynyddol gan SRECs. Holwyd am JOMEC ac mae'r Adroddiad Blynyddol gan GERDDORIAETH ar fin diod (yn aros am lofnod Pennaeth yr Ysgol);
- 146.3 Er gwaethaf yr estyniad blwyddyn a roddwyd i Ysgolion i weithredu'r Gweithdrefnau a thempledi SREC newydd, mae rhai Ysgolion wedi dechrau gweithredu'r gweithdrefnau newydd. Mae Ysgolion Eraill wedi cadw eu hen weithdrefnau, ac mae rhai wedi cyflwyno newidiadau sylweddol i ddod yn nes at ei weithredu'n llawn;
- 146.4 Mae'r Atodiad 2 hwnnw o'r papur yn rhoi rhywfaint o fanylion am Ysgolion sydd wedi mabwysiadu dull rhannol o weithredu ar hyn o bryd;
- 146.5 Bod rhai Ysgolion yn parhau i godi pryderon am yr heriau ymarferol sy'n gysylltiedig â'r adolygiad o nifer fawr o brosiectau myfyrwyr, yn enwedig yr oriau a'r adnoddau ychwanegol sydd eu hangen i gefnogi gweithredu'r gweithdrefnau

moeseg newydd. Mae'r papur yn cynnwys enghraifft/astudiaeth achos o GEOPL. Mae hwn yn fater i SOCSI a CARBS. Mae ysgolion yn gofyn i ORIEC ddarparu atebion ymarferol i'r heriau a wynebwr gan Ysgolion gyda nifer fawr o brosiectau myfyrwyr;

146.6 Cyflwynwyd tri ateb posibl i ORIEC i'w hystyried, sef:

- a) cymeradwyaeth foesegol ar draws y modiwl;
- b) meini prawf adolygu cymesur gwahanol ar gyfer prosiectau UG/PGT ar gyfer Ysgolion sydd â nifer fawr o brosiectau;
- c) ar gyfer prosiectau myfyrwyr sy'n addas ar gyfer Adolygiad Cymesur, cael 2 berson i adolygu'r ffurflen gais moeseg, ond dim ond un person (mae'n fwyaf tebygol mai'r goruchwyliwr fydd yn gwneud hyn) sy'n adolygu'r dogfennau ategol;

146.7 Bod y Pwyllgor eisoes wedi ystyried cynnig gan GEOPL i ddefnyddio meini prawf adolygu gwahanol a/neu broses adolygu wahanol ar gyfer prosiectau UG/PGT a bod y Pwyllgor wedi gwrthod y cynnig hwnnw a'i gwneud yn glir bod angen yr un meini prawf adolygu ar gyfer prosiectau staff a myfyrwyr;

146.8 Bod y dogfennau ategol a gyflwynir fel rhan o gais am adolygiad moesegol yn aml yn allweddol o ran galluogi pwyllgor moeseg i ddeall beth yw'r prosiect ac a yw cyfranogwyr yn cael eu trin yn foesegol, felly mae'n rhaid iddynt gael eu hadolygu gan ddau berson (er gweler 146. 9 isod mewn perthynas â'r protocol/cynnig ymchwil yn benodol);

146.9 Y gallai SRECs leihau'r amser a gymerir i adolygu dogfennau ategol drwy wneud templedi a/neu enghreifftiau ar gael i ymchwilwyr; yn yr un modd, nodwyd bod protocolau templedi neu 'brif brotocolau' mewn rhai Ysgolion yn cael eu defnyddio sy'n golygu bod SRECs eisoes yn gyfarwydd â llawer o gynnwys y protocol cyn i'r cais am adolygiad moesegol gael ei dderbyn (sy'n golygu nad oes angen adolygiad o bob manylyn yn aml);

146.10 Bod angen i ysgolion sydd â nifer fawr o brosiectau Ymchwil Dynol myfyrwyr feddwl yn ehangach am newid y ffordd y mae ymchwil myfyrwyr yn cael ei wneud os yw llwyth gwaith/capasiti yn parhau i fod yn broblem, yn hytrach na cheisio gwyro oddi wrth weithdrefnau moeseg y Brifysgol. Efallai y bydd angen newidiadau o ran ymarfer ac ymddygiad;

146.11 Efallai y bydd Ysgolion sydd â nifer fawr o brosiectau Ymchwil Dynol myfyrwyr am ystyried gwerth dadansoddi/ymchwil data eilaidd a sut y gall cymeradwyo model o'r fath (o leiaf i rai myfyrwyr) leihau nifer y prosiectau y mae angen eu hadolygu'n foesegol; yn yr un modd, gallai Ysgolion ddefnyddio templed neu enghraifft o ddogfennau ategol;

146.12 Bod un Cadeirydd SREC wedi lleisio pryder am y pwysau posibl a roddir ar aelodau SREC, ac am anghydbwysedd pŵer posibl, mewn achosion lle mae un adolygydd SREC ac un adolygydd nad yw'n SREC (a allai fod yn uwch academydd); mynegwyd pryder ynghylch bod aelodau SREC dan bwysau (neu'n teimlo dan bwysau) i wneud penderfyniad penodol;

- 146.13 Bod CARBS wedi sefydlu grŵp gorchwyl a gorffen i asesu sut y gall weithredu'r Gweithdrefnau a thempledi Moeseg newydd a pha adnoddau sydd eu hangen (o ran amser Staff Academaidd a chymorth Gwasanaethau Proffesiynol). Mae'r grŵp yn cyfarfod ar 09 Tachwedd i ddechrau a bydd yn cyfarfod bedair gwaith, cyn cysylltu â Choleg yr AHSS gyda'i ganfyddiadau. Bydd y grŵp yn ystyried sefydlu proses i reoli'r niferoedd uchel o geisiadau moeseg myfyrwyr.
- 146.14 Y byddai CARBS yn croesawu mewnbwn/cynrychiolaeth gan RIGE i helpu i gyflwyno negeseuon am y Gweithdrefnau Moeseg newydd;
- 146.15 Dim ond staff academaidd all ymgymryd â rhai tasgau, megis adolygu ceisiadau am adolygiadau moesegol, ac na ellir eu dirprwyo i'r Gwasanaethau Proffesiynol a bod gan hyn oblygiadau o ran adnoddau a llwyth gwaith;
- 146.16 Bod cymhwysedd a gwybodaeth goruchwylwyr mewn moeseg ymchwil yn parhau i fod yn broblem mewn rhai Ysgolion ac mae angen i'r Brifysgol asesu ei dull o ymdrin â hyfforddiant moeseg ymchwil a meddwl a oes angen rhaglen hyfforddi 'Moeseg Ymchwil' benodol cyn cynnal ymchwil;
- 146.17 Bod y papur ac Atodiad 3, yn ôl cais ORIEC yn ei gyfarfod blaenorol, yn darparu rhagor o wybodaeth am Brosiectau Ymchwil Dynol a gynhaliwyd heb gymeradwyaeth foesegol. Roedd pob achos yn ymwneud â phrosiectau myfyrwyr (PGT neu UG) a chyfeiriwyd pob un at yr SREC (er bod yr union lwybrau atgyfeirio yn amrywio);
- 146.18 Bod y wybodaeth bellach a ddarparwyd gan Ysgolion sy'n adrodd am achosion o Ymchwil Dynol yn mynd rhagddi heb adolygiad moesegol yn dangos bod dulliau gwahanol yn cael eu cymryd i ddelio ag achosion o'r fath. Mae'r papur felly'n argymhell y dylid ymdrin â phob achos o brosiectau Ymchwil Dynol sy'n mynd rhagddynt heb farn foesegol ffafriol o dan Weithdrefnau Camymddwyn Ymchwil Academaidd y Brifysgol (ar gyfer achosion staff) a rheoliadau Academaidd/Gweithdrefnau Camymddwyn Academaidd (ar gyfer myfyrwyr);
- 146.19 Bod y wybodaeth a ddarparwyd gan Ysgolion yn Atodiad 3 y papur yn dangos bod rhai myfyrwyr wedi cael cyngor anghywir neu nad ydynt wedi cael y cymorth cywir. Byddai'r argymhelliad yn 146.18 uchod yn sicrhau dull unffurf o ddelio ag achosion o'r fath;
- 146.20 Bod ymholiadau wedi codi mewn perthynas â'r hyn y mae 'lle bo'n berthnasol' yn ei olygu o ran ymgeiswyr sy'n darparu'r 'Dogfennau Ategol' rhestredig gyda'u cais am adolygiad moesegol; Mae SRECs wedi cwestiynu a oes angen protocol/cynnig ymchwil ym mhob achos gan nad yw'r rhain yn cael eu paratoi fel mater o drefn mewn rhai Ysgolion ar gyfer prosiectau UG a PGT a/neu fod y ffurflen gais ar gyfer adolygiad moesegol yn cynnwys y protocol yn effeithiol;
- 146.21 Er bod y Pwyllgor o'r farn bod protocol/cynnig ymchwil yn ddogfen allweddol, ar ôl ystyried, nid oedd yn glir pa wybodaeth ychwanegol a fyddai'n cael ei chynnwys mewn protocol/cynnig ymchwil nad yw eisoes wedi'i gynnwys yn y ffurflen gais;

146. 22 Mewn perthynas â'r cais gan rai Ysgolion AHSS i ddileu'r Cwestiynau Meinweoedd Dynol o'r Templed Ffurflen Gais, byddai hyn yn peri risg sylweddol i'r Brifysgol ac ni ddylid ei gefnogi, yn enwedig gan fod ymateb i'r cwestiynau i'r rhai nad ydynt yn cynnal ymchwil meinweoedd dynol yn gyflym ac yn amhroblematig. Mae'n hanfodol bod y Brifysgol yn gwybod ble mae ymchwil meinweoedd dynol yn digwydd (ar draws y Brifysgol) a rhaid i'r cwestiynau aros ar y ffurflen.

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

146.23 Bod gweithredu'r gweithdrefnau a'r camau newydd a gymerwyd gan Ysgolion yn rhannol yn ystod y Flwyddyn Academaidd hon yn cael eu hadolygu fel rhan o'r broses adrodd flynyddol nesaf (Chwefror/Mawrth 2021) ac fe'u hystyriwyd gan ORIEC yn ei gyfarfod ym mis Mai 2021;

146.24 Hynny mewn perthynas ag atebion posibl i Ysgolion sy'n delio â nifer fawr o brosiectau myfyrwyr:

- Mae Opsiwn a yn ddichonadwy ac yn cael ei gefnogi'n fras gan y Pwyllgor, er bod angen ystyried ymhellach y manylion mân (gan gynnwys ai 'modiwl cyfan' yw'r derminoleg gywir, a allai'r broses hon fod yn berthnasol mewn gwirionedd i nifer o wahanol 'grwpiau' o brosiectau sy'n dilyn yr un fframwaith moesegol neu 'brif brotocol' ac a oes angen sicrwydd/camau pellach i sicrhau addysg foesegol briodol i fyfyrwyr a'r ymgeisydd (goruchwylwyr/arweinwyr modiwlau yn y rhan fwyaf o achosion));
- Caiff opsiwn b ei wrthod ac nid yw'n cael ei ystyried yn hyfyw gan y Pwyllgor. Ailadroddodd y Pwyllgor na all gefnogi meini prawf adolygu llawn/cymesur gwahanol ar gyfer staff a myfyrwyr a bod yn rhaid i'r meini prawf fod yn seiliedig ar y 'gweithgaredd' yn hytrach na'r 'ymchwilydd';
- Mae opsiwn c hefyd yn cael ei wrthod. Nododd y Pwyllgor y gallai SRECs leihau'r amser a gymerir i adolygu dogfennau ategol drwy sicrhau bod templed neu ddogfennau enghreifftiol ar gael;

146. 25 Bod RIGE yn gweithio gydag SREC ac yn diweddarau'r ddogfen Cwestiynau Cyffredin i roi eglurder pellach ar yr hyn a olygir wrth 'ail adolygydd' a'i gwneud yn glir mai'r SREC (a'i aelodau) yw'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau yn y pen draw ar faterion moeseg ymchwil;

146.26 Bod yr argymhellion yn Adran 5.3 o'r papur (prosiectau Ymchwil Dynol sy'n dechrau cyn derbyn barn foesegol ffafriol) yn cael eu cymeradwyo a'u cyfleu i Ysgolion;

146.27 Bod y cwestiynau Meinweoedd Dynol yn aros yn y Ffurflen Gais templed ar gyfer pob Ysgol, ond y dylid ystyried a ellir cydgrynhoi'r cwestiynau fel rhan o'r cylch adolygu nesaf;

146.28 Bod Cadeirydd ac Ysgrifennydd ORIEC yn ystyried i ba raddau y gellir cynnig unrhyw gymorth pellach i Ysgolion AHSS wrth weithredu'r system foeseg

ddiwygiedig ac ystyried dulliau o ddelio â nifer fawr o brosiectau Ymchwil Dynol myfyrwyr;

146.29 Dylid ystyried a ddylid ehangu Hyfforddiant Uniondeb Ymchwil y Brifysgol i gynnwys cynnwys pellach ar foeseg ymchwil, neu a oes angen rhaglen/modiwl hyfforddi ar wahân ar foeseg ymchwil ar gyfer ymgeiswyr SREC (a goruchwylwyr yn benodol);

146.30 Y dylai adran 'Dogfennau Ategol' y Ffurflen Gais ar gyfer Adolygiad Moesegol aros yr un fath am y tro, ond bod hyn (ac yn enwedig a yw protocol/cynnig yn ddogfen orfodol) yn cael ei ailystyried yn dilyn adborth gan SRECs Fel rhan o'r cylch adrodd blynyddol nesaf;

146.31 Bod y Pwyllgor yn edrych yn fanwl ar y Ffurflen Gais ar gyfer Adolygiad Moesegol yn ehangach, yn dilyn adborth gan SRECs fel rhan o'r cylch adrodd blynyddol nesaf.

147 **POLISI COFNODION/CADW DATA**

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/133, 'Polisi Cofnodion/Cadw Data.

NODWYD Y CANLYNOL

147.1 Bod y papur yn cynnig y dylid newid cyfnodau cadw'r Brifysgol ar gyfer cofnodion ymchwil a data i'w gwneud yn gliriach ac yn haws eu gweithredu. Mae'r cynnig yn ceisio darparu ar gyfer y gwahanol ddulliau a disgyblaethau, sefydlu safonau gofynnol a rhoi eglurhad ychwanegol i ymchwilwyr. Gall y rhai sydd am gadw cofnodion neu ddata am fwy o amser, neu sydd angen, wneud hynny, ond mae'r cynnig yn nodi gofynion y Brifysgol fel sail sylfaenol.

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

147.2 Bod paragraff olaf Adran 6 o'r papur yn cael ei ddiwygio i ddisodli'r gair "dylai" a rhoi "rhaid" yn ei le;

147.3 Bod y papur yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd i'w adolygu a bod Cadeirydd ORIEC yn noddi'r papur ym Mwrdd Gweithredol y Brifysgol.

148 **GRŴP GORCHWYL A GORFFEN DATA SYDD AR GAEL I'R CYHOEDD**

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/134, 'Grŵp Gorchwyl a Gorffen Data sydd ar Gael i'r Cyhoedd'.

NODWYD Y CANLYNOL

148.1 Bod argymhellion y Grŵp i ORIEC i ystyried a chymeradwyo ym Mharagraff 4.1 o'r papur. Mae'r argymhellion hyn yn cynnwys fframwaith ar gyfer yr adolygiad moesegol o brosiectau sydd yn defnyddio data ac argymhellion sydd ar gael i'r cyhoedd yn unig neu sy'n eilaidd ar sut i ymgorffori'r fframwaith ym mhrosesau cyfredol y Brifysgol;

- 148.2 Ei bod yn bwysig i'r Brifysgol fod yn glir ynghylch pa adolygiad moesegol sydd ei angen ar gyfer prosiectau data yn unig;
- 148.3 Mewn perthynas â'r geiriad eithrio newydd arfaethedig ym Mharagraff 4.2 o'r papur, nodir yr 'amodau' y cyfeirir atynt yn y fframwaith; byddai angen i ymchwilwyr gyfeirio at y fframwaith i weld yr amodau a chanfod a oes angen adolygiad moesegol.

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

- 148.4 Bod ORIEC yn cymeradwyo'r argymhellion a geir yn Adran 4 o'r papur.

149 DIWEDDARIAD AR WEITHGARWCH GONESTRWYDD YMCHWIL

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/135, 'Diweddariad ar Weithgarwch Gonestrwydd Ymchwil'.

NODWYD Y CANLYNOL

- 149.1 Bod cais wedi dod i law gan MLANG i eithrio rhai o'i staff o'r gofyniad gorfodol i gwblhau Rhaglen Hyfforddiant Ar-lein Uniondeb Ymchwil y Brifysgol (RI Training). Dymuna MLANG eithrio ei diwtoriaid iaith â thâl fesul awr a'r rhai sy'n addysgu ar y rhaglen 'leithoedd i Bawb' gan nad oes gan y staff hyn unrhyw ran mewn ymchwil na goruchwyliaeth ymchwil. Nododd Swyddog Uniondeb a Llywodraethu Ymchwil y Brifysgol y gallai CARBS ddymuno gwneud cais am esgusodiad tebyg mewn perthynas â'i staff 'UT' nad ydynt yn cynnal unrhyw ymchwil ac sy'n dod o dan lwybr T&S;
- 149.2 Y byddai'r Pwyllgor yn anghyfforddus yn cefnogi cais am esgusodiad gan Ysgol unigol; byddai'n well gan y Pwyllgor adolygu'r grwpiau gorfodol ar draws y Brifysgol gyfan fel y gellir gweithredu'r gofyniad yn gyson;
- 149.3 Ei bod yn bwysig sicrhau bod unrhyw staff sy'n gyfrifol am oruchwyllo prosiectau ymchwil myfyrwyr yn cael eu cipio gan y grŵp cwblhau gorfodol; bydd hyd yn oed staff nad ydynt yn goruchwyllo prosiectau ymchwil yn ffurfiol yn dal i ddod i gysylltiad ac yn addysgu myfyrwyr y mae'n ofynnol iddynt gynnal ymchwil felly mae sicrhau bod ganddynt wybodaeth briodol yn well o hyd;
- 149.4 Nad yw WELSH yn gallu mandadu cwblhau'r Hyfforddiant RI yn lleol os nad yw ar gael yn yr iaith Gymraeg. Mae WELSH wedi cyfeirio'n benodol at ei haddewid i fyfyrwyr ddarparu addysg 100% yn yr iaith Gymraeg.
- 149.5 Gofynnwyd am y cyngor hwnnw gan Gydymffurfiaeth a Risg mewn perthynas â Safonau Iaith Gymraeg y Brifysgol, ac maent wedi dweud nad yw'r Hyfforddiant RI yn dod o fewn y gofynion llym ar gyfer cyfieithu ond y dylid ystyried a fyddai hyn yn arfer gorau o hyd;

- 149.6 O ystyried y cyngor gan Gydydffurfiaeth a Risg, a'r goblygiadau sylweddol o ran adnoddau i'r Tîm Cyfieithu a RIGE wrth gyfieithu fersiynau staff a myfyrwyr o'r hyfforddiant, mae RIGE yn cynnig bod fersiwn myfyrwyr yr hyfforddiant yn cael ei chyfieithu a bod staff sy'n dymuno cwblhau'r hyfforddiant yn yr iaith Gymraeg yn cael eu cyfeirio at y fersiwn myfyrwyr (o gofio bod y cynnwys yr un fath i raddau helaeth). Cred RIGE fod hwn yn gyfaddawd priodol o ystyried maint ac adnoddau gwaith;
- 149.7 Bod y Gweithgor Diwylliant Ymchwil (RCWG) wedi gofyn am grynodedd o'r gwaith y mae RIGE wedi'i gwblhau o ran adolygu perfformiad y Brifysgol ar Uniondeb Ymchwil yn erbyn y Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil. Paratowyd papur cryno gan Swyddog Uniondeb a Llywodraethu Ymchwil y Brifysgol. Gofynnir i ORIEC gymeradwyo'r papur a chadarnhau y gellir ei rannu ag Aelodau'r RCWG;
- 149.8 Mae'r cydweithio agos hwnnw rhwng ORIEC a'r RCWG yn bwysig ac y bydd rhannu'r wybodaeth hon yn helpu'r RCWG i feddwl am weithredu rhai o'r syniadau y mae'n eu datblygu;
- 149.9 Mae' cyfraddau cwblhau myfyrwyr ar gyfer yr Hyfforddiant RI yn gadarnhaol, fodd bynnag, mae cyfraddau cwblhau staff academiaidd yn parhau i fod yn isel. Mae RIGE wedi cael pwyntiau cyswllt ar gyfer y rhan fwyaf o Ysgolion (nid yw chwe Ysgol wedi nodi pwynt cyswllt eto; Mae RIGE yn mynd ar ôl hyn). Mae RIGE wedi darparu pob pwynt cyswllt gydag adroddiadau cwblhau wedi'u diweddarau yn ystod mis Hydref fel y gellir cymryd camau lleol i helpu i wella cyfraddau cwblhau;
- 149.10 Bod rhaid i sicrhau bod staff cymwys REF yn cwblhau'r Hyfforddiant RI, fod yn brif flaenoriaeth ar hyn o bryd.

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

- 149.11 Gwrthod cais am esgusodiad MLANG, ond bod y Pwyllgor yn ystyried, yn y dyfodol os bydd angen, a oes angen diwygio'r grwpiau gorfodol presennol ar draws y Brifysgol gyfan;
- 149.12 Nad yw'r Pwyllgor yn cefnogi'r cynnig y caniateir i staff gwblhau fersiwn myfyrwyr yr Hyfforddiant RI. Mae'r Pwyllgor yn ei gwneud yn ofynnol i fersiwn staff a myfyrwyr yr Hyfforddiant RI gael ei chyfieithu;
- 149.13 Bod ORIEC yn cymeradwyo'r papur i'r RCWG ac yn cytuno y gellir ei rannu ag Aelodau'r Comisiwn;
- 149.14 Bod Cadeirydd ORIEC yn trafod cwblhau Hyfforddiant RI gyda PVCs y Coleg i ganfod pa gamau pellach y gellir eu cymryd i wella cyfraddau cwblhau Staff Academiaidd;
- 149.15 Bod RIGE yn rhoi dadansoddiad o'r cyfraddau cwblhau mewn perthynas â staff cymwys REF, gan weithio gyda Rheolwr/Tîm REF y Brifysgol.

150 DIWEDDARIAD GWEITHGARWCH GWASANAETHAU SICRWYDD

Derbyniwyd ac ystyriwyd papur 20/136, 'Diweddariad ar Weithgarwch Gwasanaethau Sicrwydd'.

NODWYD Y CANLYNOL

- 150.1 Hoffai'r Gwasanaeth Cydymffurfio a Risg weld y polisi enghreifftiol newydd gan UKRIO cyn cwblhau'r diweddariad i bolisi'r Brifysgol. Mae'r Gwasanaeth Cydymffurfio a Risg yn gobeithio dechrau'r broses ymgynghori cyn bo hir.

151 ADRODDIADAU A DDERBYNIWYD GAN Y PWYLLGOR

Derbyniwyd a nodwyd papurau 20/137 'Adroddiad OROG i ORIEC', 20/138 'Adroddiad DWG i ORIEC', 20/139 'Adroddiad Cadeirydd BSC i ORIEC', 20/140 'Adroddiad HTSC i ORIEC' ac 20/141 Adroddiad CTIMPGG i ORIEC'.

NODWYD Y CANLYNOL

Grŵp Gweithredol Ymchwil Agored (OROG)

- 151.1 Bod yr OROG yn gobeithio rhoi'r Arweinwyr Gonestrwydd Ymchwil Agored yn eu lle yn ystod 2021.

Gweithgor DORA (DWG)

- 151.2 Bod Asesiad Ymchwil Cyfrifol Gwirio lechyd wedi cael ei ar gyfer Ysgolion i godi ymwybyddiaeth o DORA ac asesiadau, arferion, prosesau a pholisïau ymchwil cyfrifol yn y Brifysgol. Bydd yn gofyn i Ysgolion am adborth ar sut y byddent yn ymgorffori DORA yn lleol;

- 151.3 Y bydd copi o'r Gwiriad lechyd yn cael ei ddarparu i ORIEC iddo gael ei gymeradwyo ar ôl iddo gael ei gan y DWG.

Pwyllgor Safonau Biolegol (BSC)

- 151.4 Bod cadeirydd pwyllgor newydd wedi'i benodi yn y cyfarfod diwethaf ac mai'r Athro Ian Weeks yw deiliad trwydded newydd y sefydliad. Ceir arolygydd swyddfa gartref newydd ac mae gan adran y llywodraeth sy'n gofalu am anifeiliaid enw newydd.

Pwyllgor Safonau Meinweoedd Dynol (HTSC)

- 151.5 Cadarnhaodd yr Awdurdod Meinweoedd Dynol yr Athro Ian Weeks fel cyswllt deiliad y drwydded gorfforaethol ar gyfer y Brifysgol.

Treialon Clinigol Grŵp Llywodraethu Cynhyrchion Meddyginiaethol Ymchwiliol (CTIMPGG)

151. Dim byd ychwanegol i'w nodi.

152 **UNRHYW FATER ARALL**

NODWYD Y CANLYNOL

152.1 Bod ymchwilydd allanol wedi gofyn am ganiatâd i ymgymryd â phrosiect sy'n golygu cyfweld â nifer o staff a myfyrwyr o wahanol Ysgolion ac adrannau. Cynhaliwyd adolygiad moesegol gan Brifysgol Caerhirfryn;

152.2 Nad yw polisi moeseg y Brifysgol yn mynd i'r afael â'r senario penodol hwn. Nid yw'r prosiect yn cynnwys un adran neu Ysgol benodol, felly nid yw'n briodol i'r prosiect gael ei gyfeirio at SREC penodol;

152.3 Mae ymholiad wedi codi o BIOSI, ond nid yw'n glir a yw'n gwestiwn ynghylch moeseg. Mae'r ymholiad yn ymwneud â phrosesau cyhoeddi a rhannu data gyda'r sefydliad ariannu (Cronfa Amnewid Anifeiliaid mewn Arbrofion Meddygol).

PENDERFYNWYD Y CANLYNOL

152.4 Bod Cadeirydd ac Ysgrifennydd ORIEC yn ystyried y broses i'w dilyn mewn perthynas â'r cais gan ymchwilydd allanol i gynnal ymchwil gyda staff a myfyrwyr o sawl Ysgol;

152.5 Bod y Pwyllgor yn hapus i ystyried y cynnig o bell, os oes angen;

152.6 Bod Ysgrifennydd ORIEC yn ystyried yr ymholiad BIOSI ac yn trafod gyda BIOSI.

Dyddiad y cyfarfod nesaf 9 Chwefror 2021, am 10.00am.